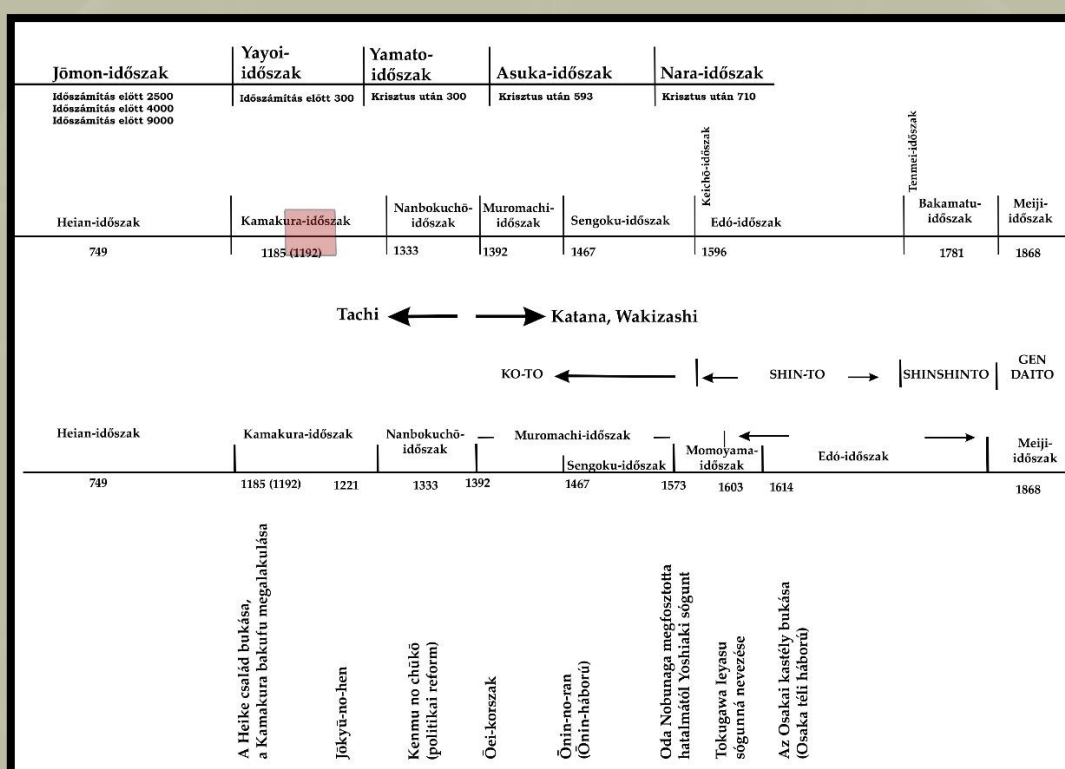

Közép-Kamakura-időszak - Yamashiro iskola

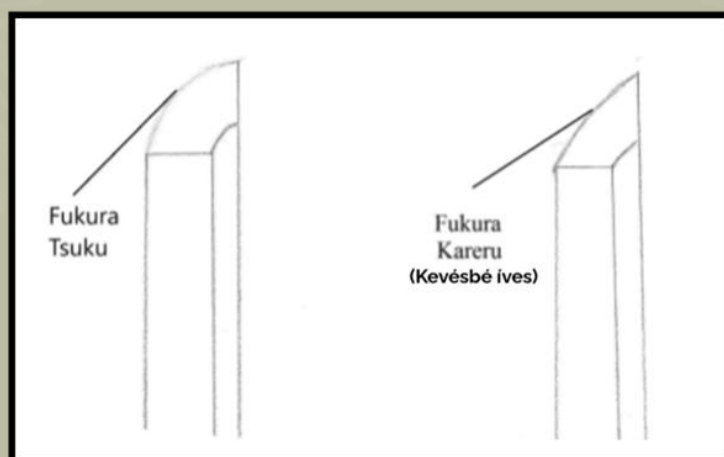
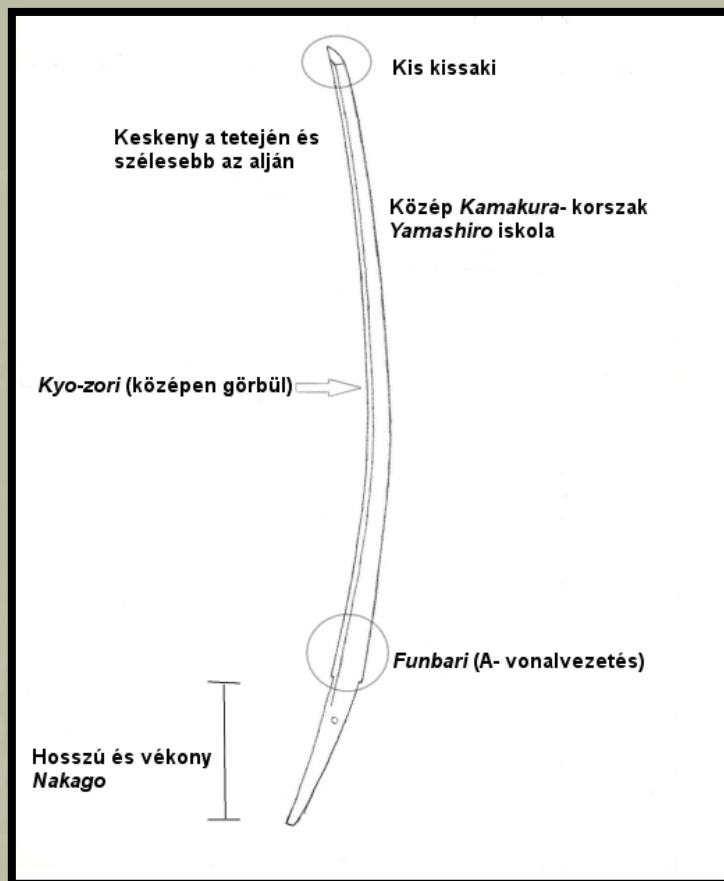
(鎌倉中期山城伝)

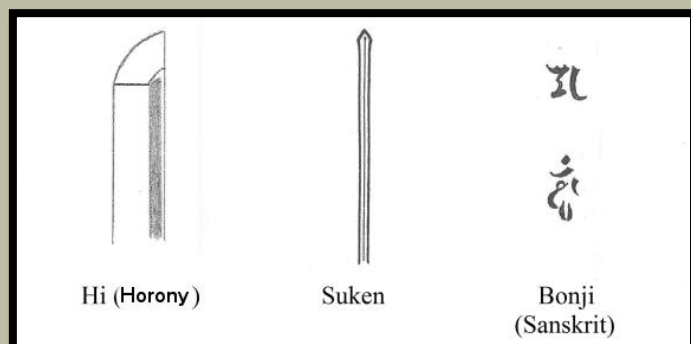
A Yamashiro-den kardok jellemzői

Sugata (alak) – A *Yamashiro-den* iskolához tartozó pengék általában karcsú felépítésűek, különösen a *yokote* vonal közelében. A penge alsó része kifejezett *funbari*-t mutat, vagyis A-vonalú szélesedést. A *kasane* (pengevastagság) viszonylag nagy, a görbület típusa többnyire *kyō-zori*, amelynél a legmélyebb ív a penge középső részén helyezkedik el.

A *kissaki* kisméretű, enyhén lekerekített *fukura*-val. A *shinogi* (a penge gerincvonala) erőteljes, formája gyakran *gyō-no-mune* vagy *shin-no-mune*. A *sugata* jellegzetes arányait az alábbi három ábra szemlélteti.

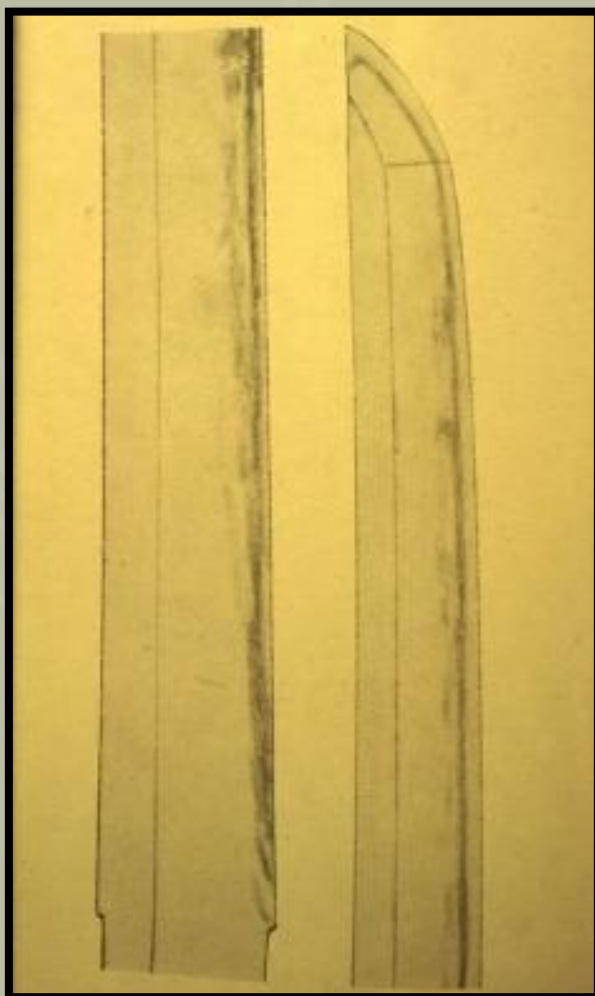

Horimono (véset) – A *hi* (樋, barázda) végződése pontosan követi a *ko-shinogi* vonalának ívét. Előfordul, hogy a pengén buddhista eredetű *bonji* (szanszkrit írásjegy) vagy *suken* (lándzsa alakú motívum) is megjelenik, ahogyan azt az ábra is szemlélteti.

Nakago (中心 – markolattüske) – A *nakago* hosszúkás, karcsú, és enyhén ívelt formájú.

Hamon (刃文 – temperált vonal) – A *hamon* mintázata többnyire *suguha* (egyenes vonal), *niju-ba* (kettős *hamon*) vagy szabálytalan, hullámos vonalú *suguha*. Előfordul, hogy a felületen halvány, aranyszínű, villámszerű vonal jelenik meg, amelyet *inazuma*-nak neveznek. A temperált vonal kialakítása jellemzően *nie*-vel történik. Az alábbi ábra a *suguha* mintázatát mutatja be.

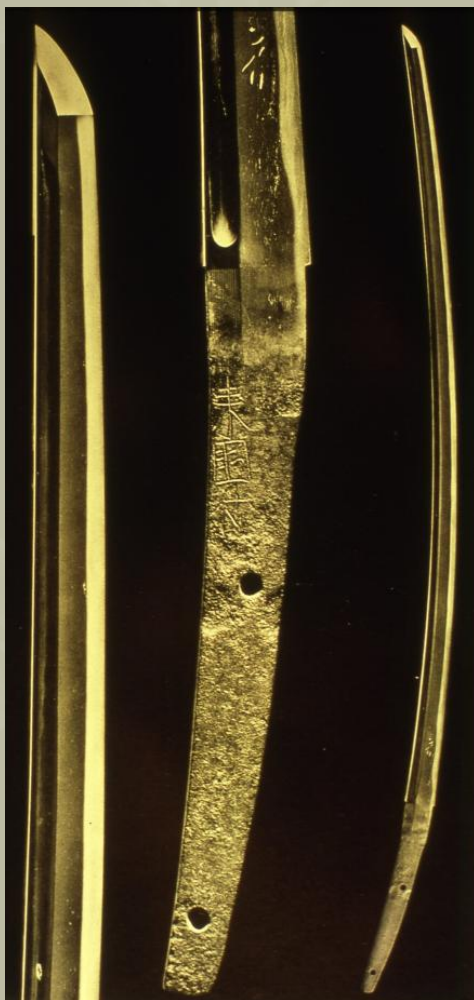
(Bungo-no-Kuni-Yukihira Sano Múzeum Katalógus) engedélyezett.

Boshi (鉈子 – pengecsúcs edzett mintázata) – Gyakori formák a *komaru-boshi* (kis, kerek ívű) és az *omaru-boshi* (nagy, kerek ívű) kialakítás.

Ji-hada (地肌 – pengefelület mintázata) – Finoman kidolgozott, gondosan kovácsolt felület, amelyen apró csomós (mokume) mintázat figyelhető meg. A felületet helyenként ji-nie (地沸 – finom kristályos nie-szemcsék) díszítik.

A kardkovácsok nevei a középső Kamakura-korszakban

- *Ayano-Kōji* iskola – *Ayano-Kōji Sadatoshi* (綾小路 定利)
- *Awataguchi* iskola – *Awataguchi Kunituna* (粟田口 国綱)
- *Rai* iskola – *Rai Kuniyuki* (来 国行), *Rai Nijikunitoshi* (来二字国俊)

Rai Kunitoshi (来国俊) – Sano Múzeum katalógus. Megjelenítés az intézmény engedélyével.

Original source: <https://studyingjapanesewords.com/2017/12/09/9-middle-kamakura-period-yamashiro-school/>

2. rész.

A Yamashiro-den fő csoportjai a középső Kamakura-korszakban

A középső *Kamakura*-korszakban a *Yamashiro-den* három meghatározó iskolára oszlott: az **Ayano-Kōji** (綾小路), az **Awataguchi** (粟田口) és a **Rai** (来) csoportra.

Amikor egy adott csoportra utalunk, a japán szakirodalomban gyakran használjuk a „xxx-**ha**”, „xxx-**ippa**” vagy „xxx-**ichimon**” kifejezéseket. E három megnevezés felváltva alkalmazható, és mind lényegében „iskolát” vagy „műhelyt” jelöl. Például az *Ayano-Kōji Ippa* kifejezés az *Ayano-Kōji* iskolát jelenti.

Ayano-Kōji Ippa (綾小路)

Sugata (姿 – alak) – Általában kifinomult, kecses *Kyō-zori* görbületű forma jellemzi. A *yokote* vonal és a *machi* közötti szélességkülönbség csekély. A penge karcsú, ugyanakkor vastag keresztmetszetű, kis méretű *kissaki*-val.

Horimono (彫物 – barázdák és vésések) – Gyakran *bōhi* (egy hosszanti barázda) vagy *futasuji-hi* (kettős barázda) díszíti.

Hamon (刃文 – edzett mintázat) – Többnyire *nie*-alapú *ko-chōji* (kis szegfű alakú) és *ko-midare* (kis szabálytalan) mintázat figyelhető meg. Előfordulhat apró *inazuma* (villámszerű vonal) és *kin-suji* (aranyszínű csík). Néha megjelenik a kettős *ko-chōji* is, amikor két kis szegfűmintázat helyezkedik el egymás mellett.

Boshi (銚子 – edzett minta a pengecsúcs területén) – Gyakori formák: *ko-maru* (kis, kerek ívű), *yakizume* (lásd alább az ábrát), valamint *kaen* (lángszerű mintázat).

Ji-hada (地肌 – pengefelület mintázata) – Finoman kovácsolt, apró *mokume* (faszemcsés) szerkezetű felület, melyben kis *masame* (egyenes szálirányú) részek és *ji-nie* (finom kristályos szemcsék) is megfigyelhetők.

Nakago (茎 – markolattüske) – Hosszú, enyhén robusztus hatású.

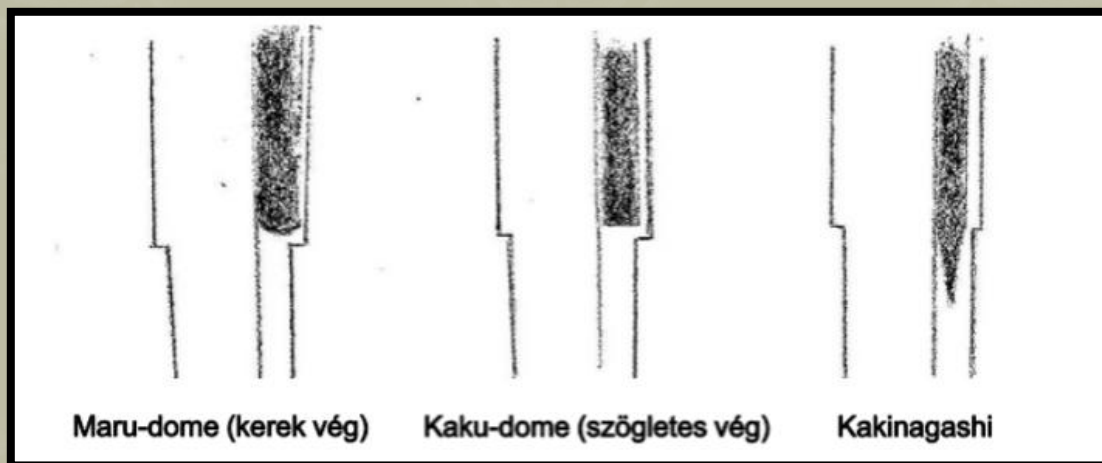
Ismert kovácsok – *Ayano-Kōji Sadatoshi* (綾小路 定利) és *Ayano-Kōji Sadanori* (定則).

Awataguchi Ichimon (粟田口)

Az *Awataguchi Ichimon* – vagyis az *Awataguchi* iskola – számos mestere elnyerte a *Goban Kaji* címet, amelyet *Gotoba Jōkō* (後鳥羽上皇, *Gotoba* császár) adományozott a legkiválóbb kardkovácsoknak.

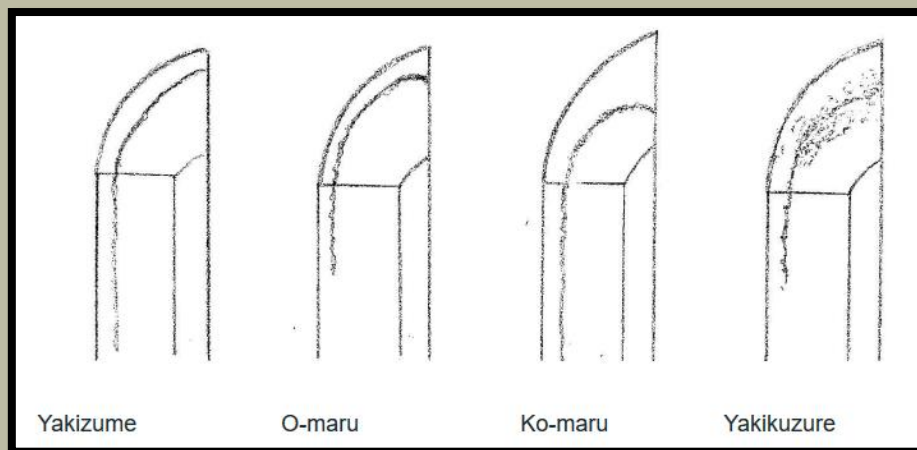
Sugata (姿 – forma) – Elegáns, kifinomult arányokkal rendelkező pengeforma, többnyire *torii-zori* vagy *Kyō-zori* görbülettel.

Horimono (彫物 – barázdák és vésések) – A *hi* (barázda) hegye egészen felfut a penge felső részéig, és kitölti a *ko-shinogi* területét. A *hi* végződése lehet *maru-dome* (lekerekített vég), *kaku-dome* (szögletes vég) vagy *kakinagashi* (folytonosan lefutó végződés).

Hamon (刃文 – edzett mintázat) – A *hamon* az alsó részen kissé szélesebb, majd a penge felső részén keskenyedek. Alapja *nie* (*nie-hon'i*), vagyis finom kristályos szemcsékkel kialakított edzett vonal. A mintázat lehet *ko-chōji*-val (kis szegfűszerű motívum) kevert egyenes *suguha*, vagy *chōji*-val (szegfűmotívum) vegyített, széles egyenes vonal. Jellemző az úgynevezett *Awataguchi-nie*, amely rendkívül finom, mély és éles, erőteljesen fénylő *nie*-t jelent az edzett vonal körüli területen. Gyakran megjelenik finom *inazuma* (villámszerű vonal) és *kin-suji* (aranszínű csík) is.

Boshi (鉈子 – edzett minta a pengecsúcs területén) – Gyakori a ***ko-maru*** (kis kerek) vagy az ***o-maru*** (nagy kerek) forma, éles vonalú visszafordulással. Előfordulhat ***yakizume***, ***nie-kuzure*** (széteső *nie*-minta) és ***kaen*** (lángszerű minta) is.

Ji-hada (地肌 – pengefelület mintázata) – Finom *ko-mokume* (apró faerezet-szerű örvényminta) *ji-nie*-vel. A pengefelületen *nie* is megjelenik, továbbá gyakori a *yubashiri* (foltszerű edzett felület) és a *chikei* (sötét, erezet-szerű vonalak).

Nakago (茎 – markolattüske) – Gyakran kétjegyű (*niji-meī*) aláírással ellátva.

Ismert Awataguchi kardkovácsok- *Awataguchi Kunitomo* (粟田口 国友), *Awataguchi Hisakuni* (久国), *Awataguchi Kuniyasu* (国安), *Awataguchi Kunikiyo* (国清).

Rai csoport (来)

A *Rai*-csoport általános jellemzői:

A *Rai*-csoport pengéire bizonyos közös vonások jellemzőek, azonban minden mester sajátos, egyéni stílusjegyekkel gazdagította munkáit.

Sugata (姿 – alak) – Méltóságteljes, mégis kecses formavilág, vastag pengekeresztmetszettel. Gyakori a *Rai*-iskola által készített *ikubi-kissaki* (rövid, vaskos csúcs).

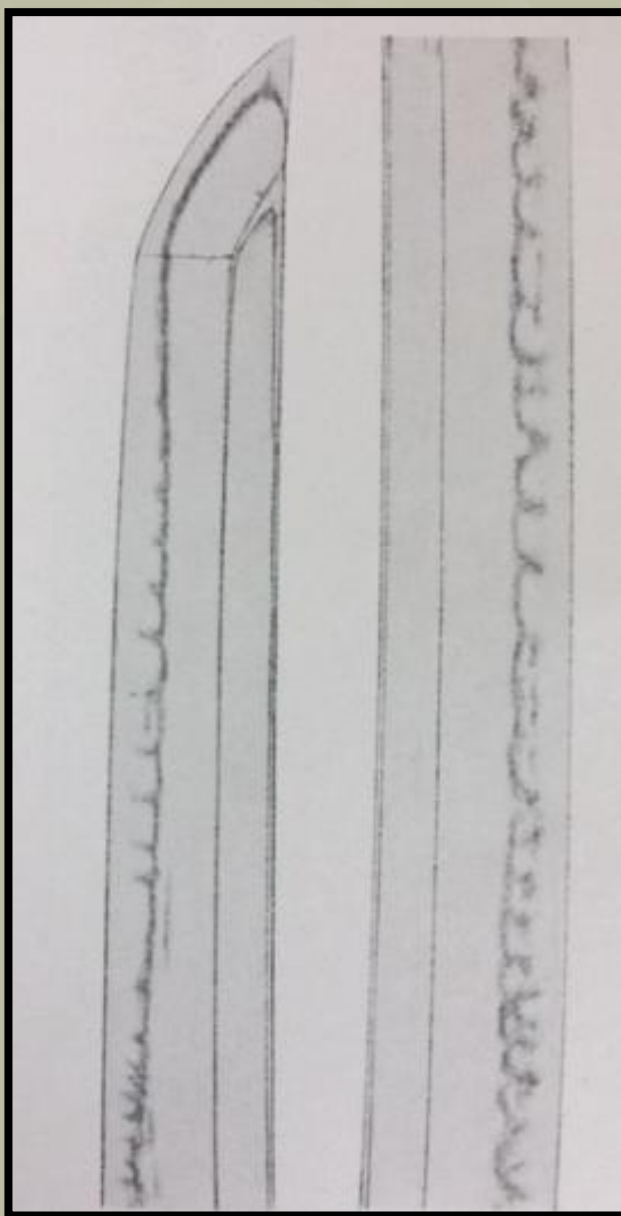
Horimono (彫物 – barázdák és vésések) – Széles és sekély *hi* kialakítás.

Hamon (刃文 – edzett mintázat) – *Nie*-alapú mintázat. Többnyire *suguha* (egyenes vonal), olykor széles *suguha ko-midare*-val (kis szabálytalan hullám) és *chōji*-val (szegfűmotívum) vegyítve. Előfordul, hogy a penge alsó részén nagy *chōji* jelenik meg, míg a felső részen keskeny *suguha* látható. *Inazuma* (villámszerű vonal) és *kin-suji* (aranszínű csík) gyakran megfigyelhető a *yokote* vonal környékén.

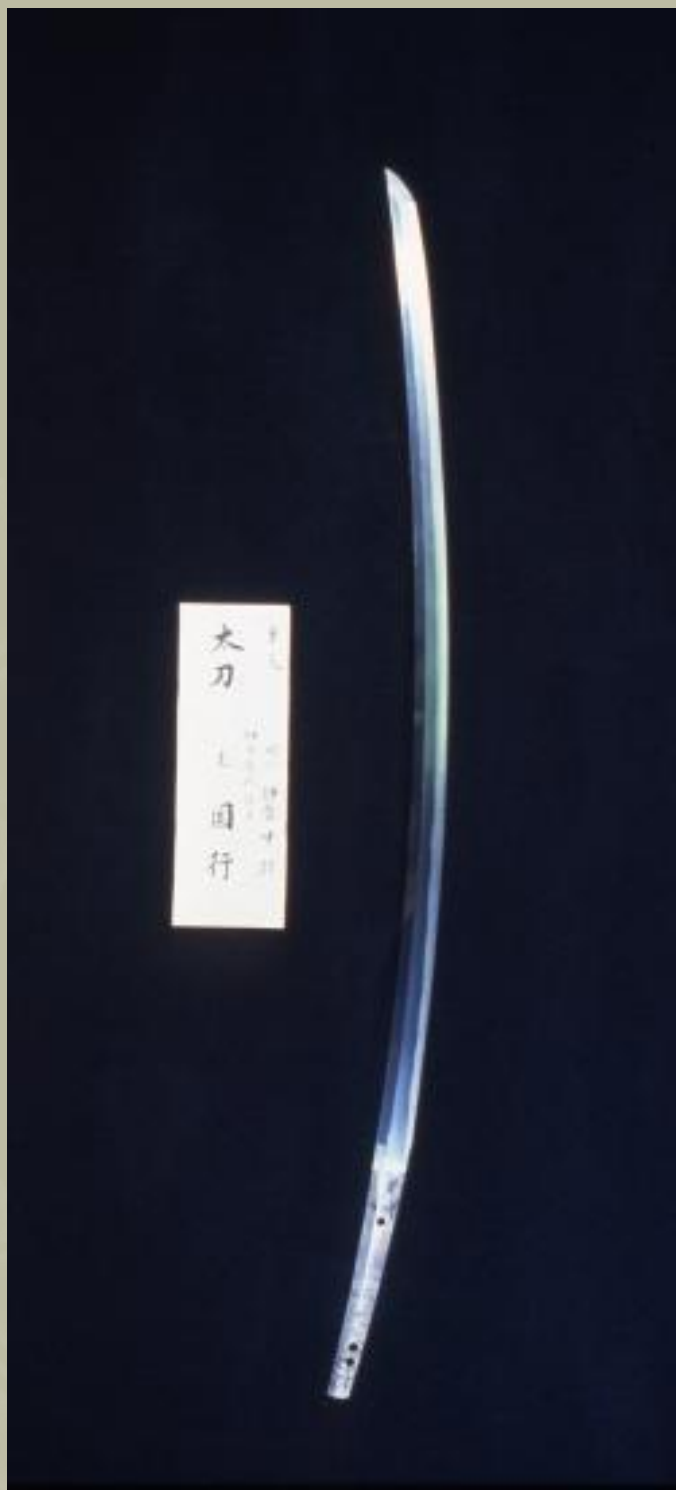
Boshi (鉈子 – edzett minta a pengecsúcs területén) – Jellemző formák: *ko-maru* (kis kerek) és *yakizume* (lásd a fenti ábrát).

Ji-hada (地肌 – pengefelület mintázata) – Finoman kovácsolt *itame* (apró, faerezet-szerű minta), melybe olykor *masame* (párhuzamos szálirányú minta) keveredik. Finom *nie* díszíti a felületet. A *Rai*-csoport pengéin ritkán előforduló jelenség a *yowai tetsu* (gyenge felület), amelynél a vasmag helyenként láthatóvá válik.

Ismert mesterek – *Rai Kuniyuki* (来国行), *Rai Kunitoshi* (国俊), *Rai Ryōkai* (了戒). A hagyomány szerint *Rai Kunitoshi*, *Rai Kuniyuki* fia volt, míg *Rai Ryōkai*-t *Kunitoshi* fiaként tartják számon.

Rai Kuniyuki (来国行) Sano Múzeum katalógusából engedély megadva.

Rai Kuniyuki (来国行) Juyo Bijutsuhin (重要美術品)

A kard egykor a szerző családjának birtokában volt.

Original source: <https://studyingjapanesewords.com/2019/01/19/9-part-2-middle-kamakura-period-yamashiro-den-%e9%8e%8c%e5%80%89%e4%b8%ad%e6%9c%9f%e5%b1%b1%e5%9f%8e%e4%bc%9d/>